

ОРГАНИЗАЦИОНЕ СТРУКТУРЕ

*“It’s all about working
together”*

11.10.2019

Organizaciona struktura

Organizaciona struktura je suma načina na koji organizacija deli posao i zadatke i postiže koordinaciju njihovog realizovanja

Organizaciona struktura predstavlja formalni sistem zadataka i ovlašćenja koji kontroliše na koji način ljudi koordiniraju svoje akcije i koriste resurse za postizanje ciljeva organizacije.

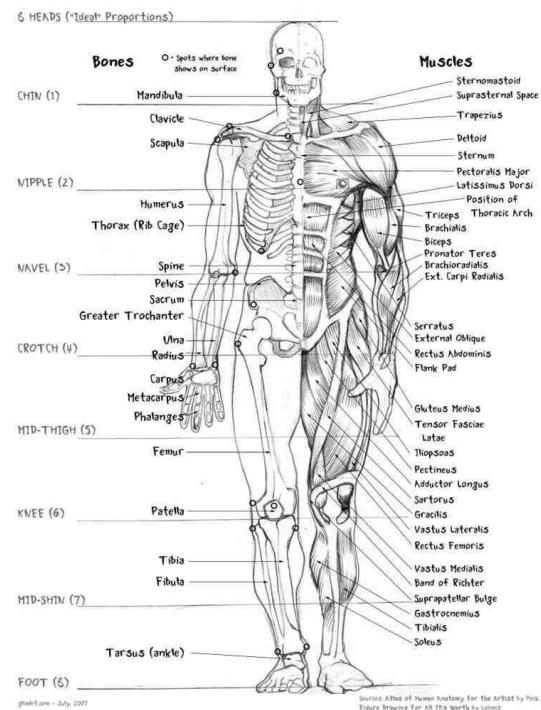
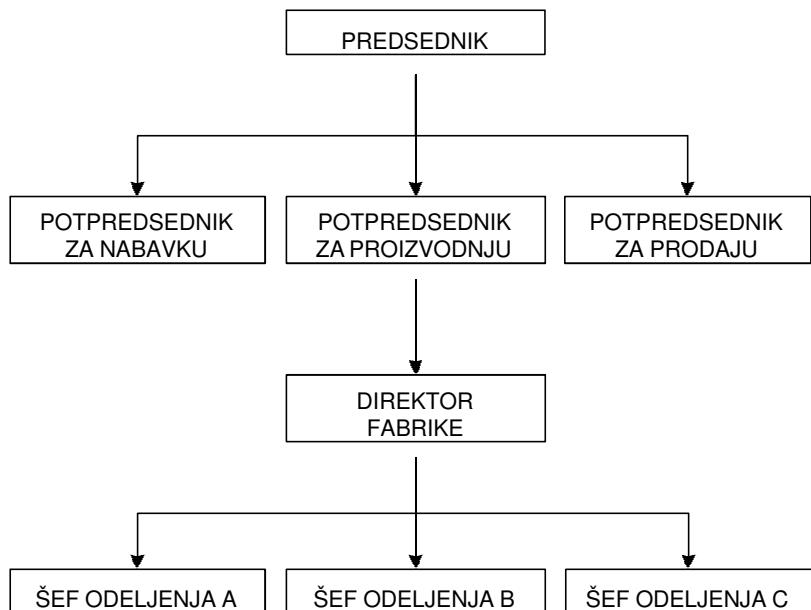
Елементи Организовања

- Организовање
- Одлучивање како ће организациони део **најбоље извршавати своје активности** и користити ресурсе .
- Организациона структура
- Скуп блокова организовања који се могу користити за приказивање организације.
 - Организациона структура даје формални оквир у процесу управљања.
 - Односи се на формализоване начине интеракција које повезују задатке, технологије и људе

Вежбање Организација

Organizaciona struktura - anatomijska

Dimenziye organizacione strukture:

- Specijalizacija
- Decentralizacija
- Departmentalizacija
- Koordinacija i kontrola
- Formalizacija

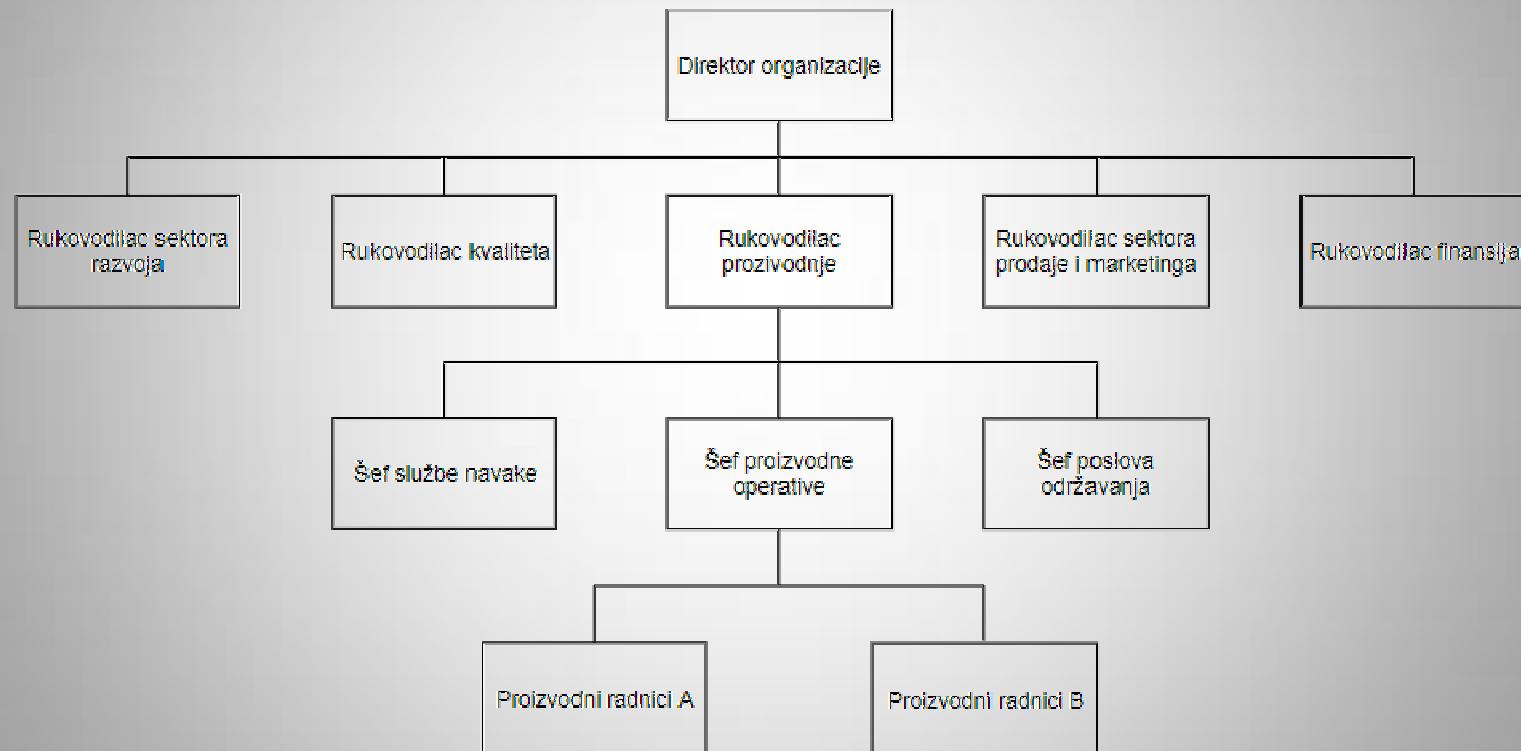
Modeli organizacione strukture

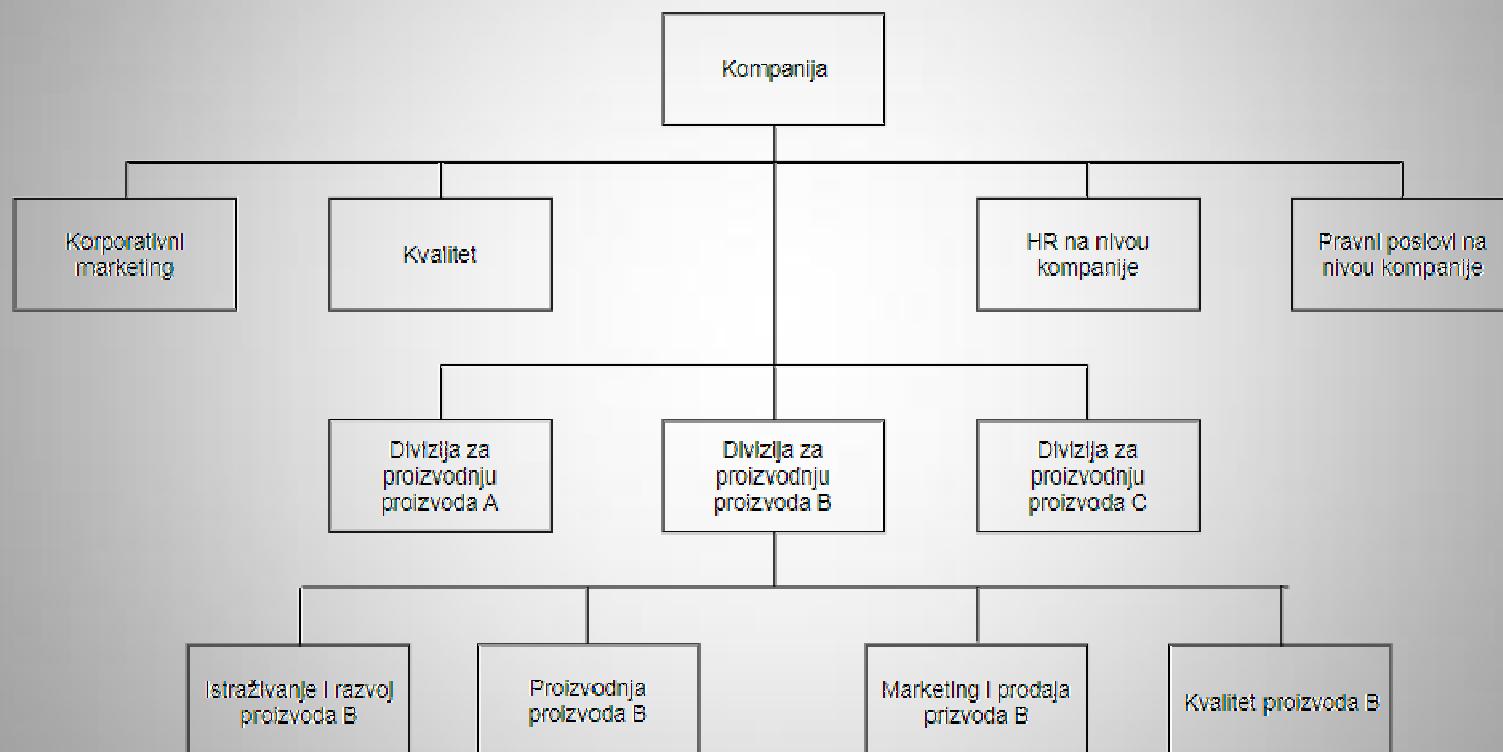
Linijski model organizacione strukture

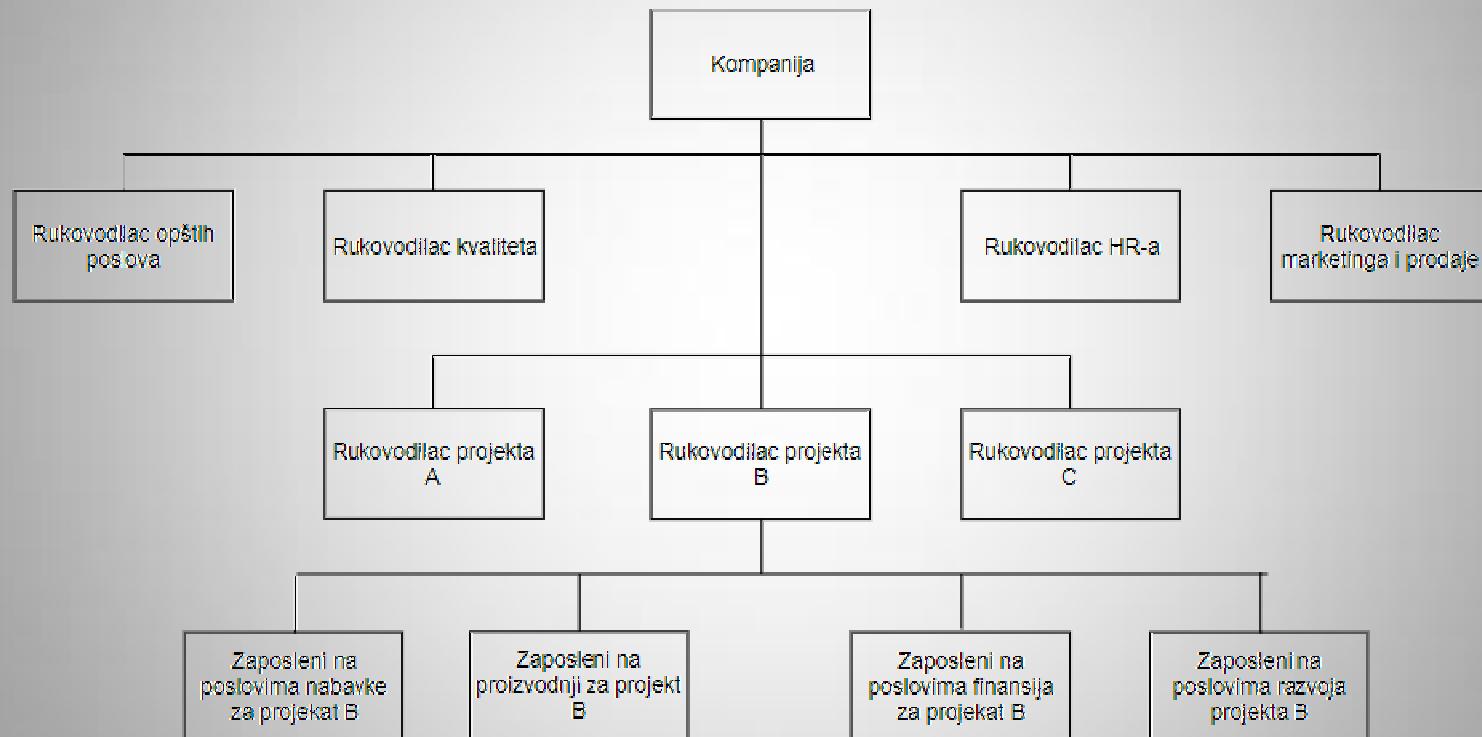
Funkcionalni model organizacione strukture

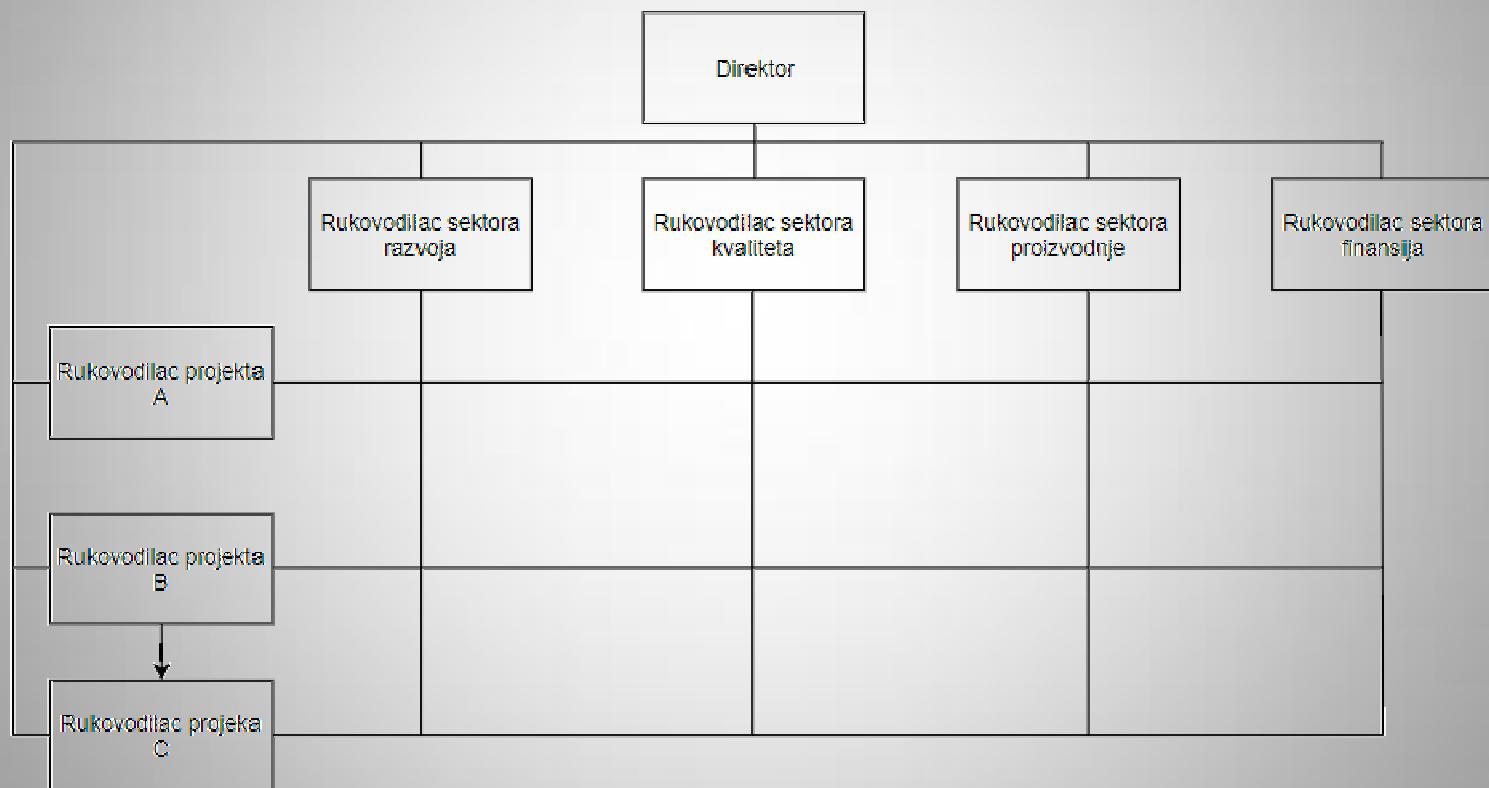
Divizioni model organizzazione strukture

Projektni model organizacione strukture

Matrični model organizacione strukture

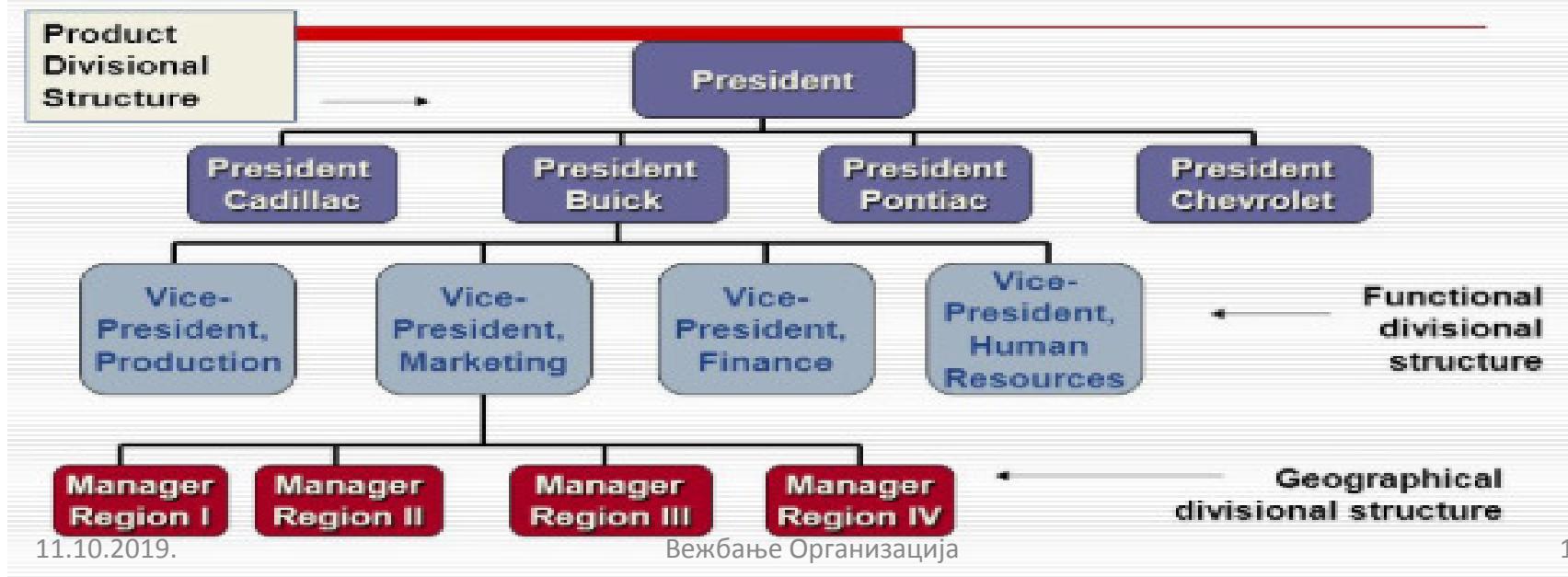

Хибридна форма

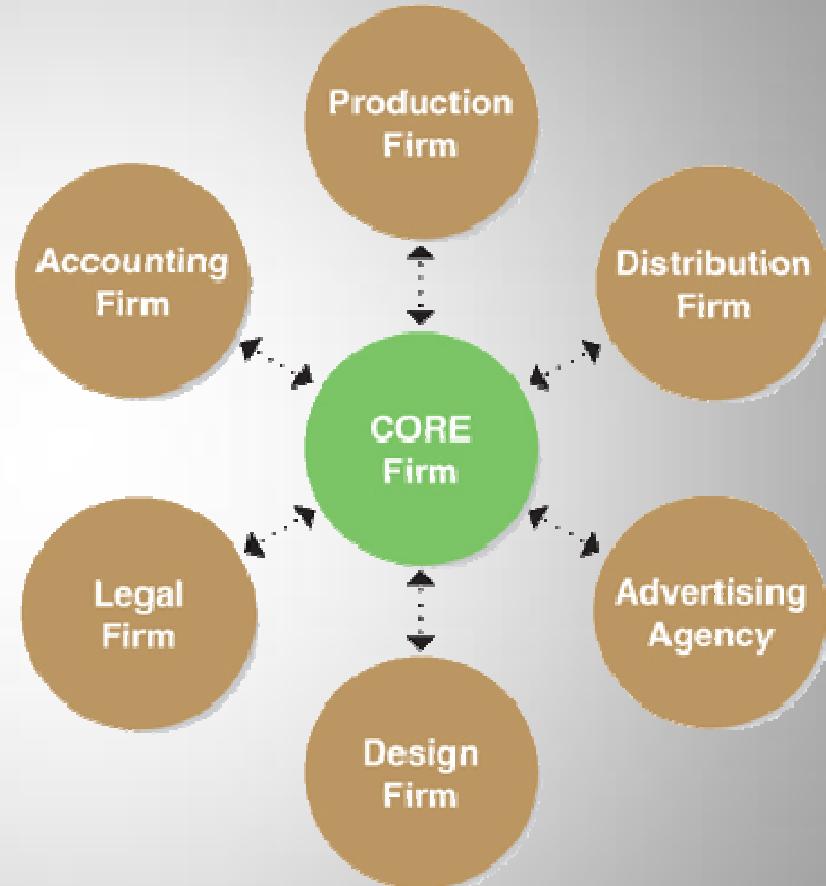
Организација комбинује матричну, функционалну, проектну и сама дизајнира своју организацију.

Hybrid Structures

GM primer

Savremeni modeli organizacione strukture (mrežna i virtuelna organizacija)

Organizacione šeme

Definicija: *Organizaciona šema* je dijagram koji prikazuje strukturu organizacije, odnose i rang njenih delova i pozicija/radnih mesta.

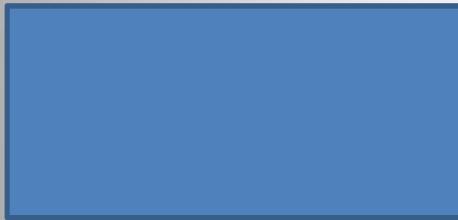
Na organizacionoj šemi se prikazuju:

1. strukturni elementi organizacije ili blokovi,
2. odnosi između struktturnih elemenata organizacije.

Organizacione šeme

Strukturni elementi šeme

Pravougaonik je najuobičajeniji geometrijski oblik za prikazivanje organizacionih celina

Organizacione celine

1. Nazivi ključnih (menadžerskih) pozicija

Potpredsednik
za finansije

Primer: Direktor filijale A, Direktor fabrike X, Direktor profitnog centra B

Organizacione celine

2. Nazivi organizacionih jedinica

Sektor
za finansije

Primer: Direkcija za logistiku, Sektor za održavanje, Služba za održavanje vozila, Odeljenje za održavanje motora

Organizacione celine

3. Nazivi radnih mesta

Inkasant

Primer: Spremačica, Referent za obračun zarada, Knjigovođa osnovnih sredstava, Tehničar elektro nadzora

Organizacione celine

4. Nazivi funkcija (poslova)

Finansije

Primer: Pravni, kadrovski i opšti poslovi, Marketing, Računovodstvo

Organizacione celine

5. Imena zaposlenih (u kombinaciji sa drugim nazivima)

Petar Petrović
Generalni direktor

Organizacione celine

6. Ostali podaci - šifra RM, broj bodova RM, zahtevani stepen str. spreme, broj radnika predviđenih za to RM, slike, kontakti itd.

Organizacione celine

7. Kombinacija naziva

Sektor
za finansije
Rukovodilac Sektora

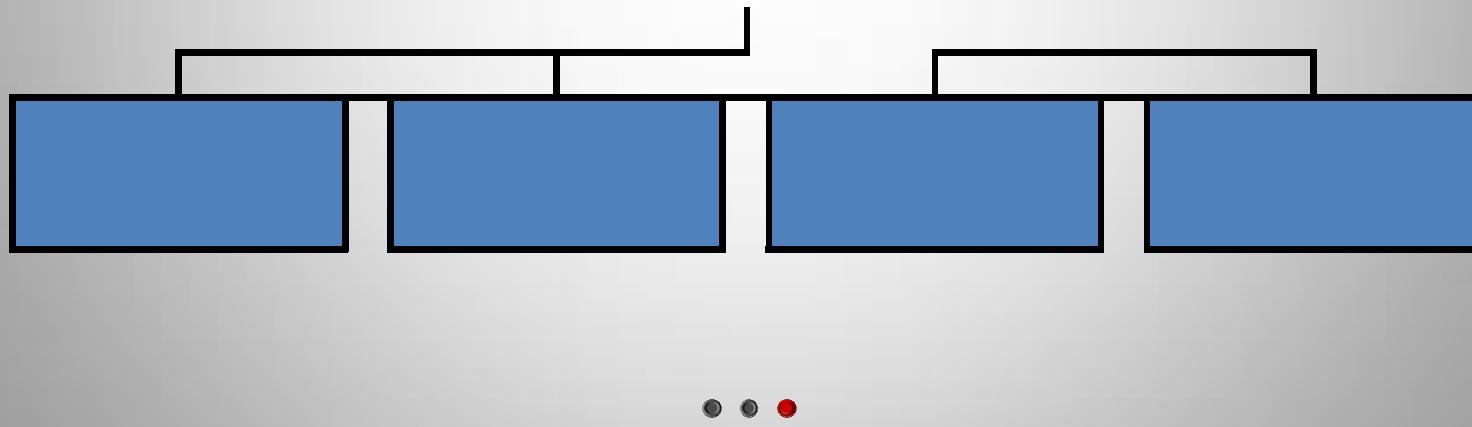
Odnosi između organizacionih celina

Vrsta linije blokova	Značenje
Puna linija	Linijski (komandni) autoritet
Isprekidana linija	Savetodavni ili funkcionalni odnosi

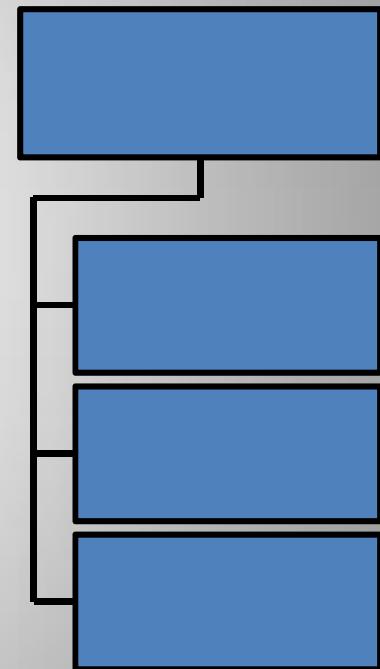
Pravila crtanja organizacionih šema

1. Blokovi na organizacionoj šemi (organizacione jedinice, radna mesta itd.) koji se u organizaciji nalaze na istom nivou hijerarhije trebalo bi da budu iste veličine i da na šemi budu prikazani na istoj visini.

Pravila crtanja organizacionih šema

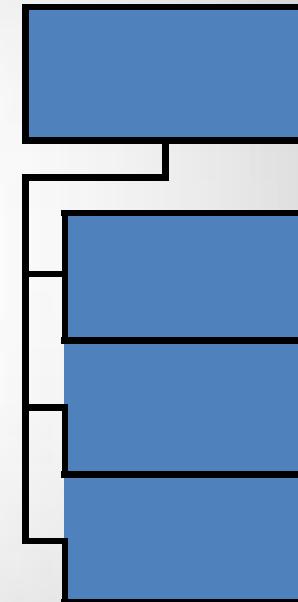
Kada je prostor na šemi ograničen,
**elemente na istom hijerarhijskom
nivou treba prikazati u vertikali,**
odmah ispod elementa koji je u hijerarhiji
iznad njih.

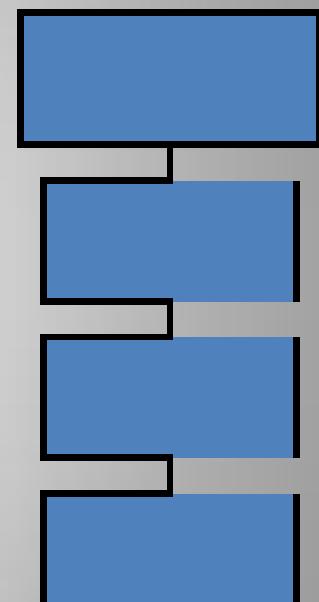
• • •

Pravila crtanja organizacionih šema

3. Najznačajniji poslovi se **koncentrišu u centru** i visoko na šemi.
4. Kada se elementi na šemi prikazuju vertikalno, treba koristiti **jednu liniju autoriteta** i sve elemente direktno povezati sa tom linijom.

Ispравно

Neispravno

Pravila crtanja organizacionih šema

5. **Svaki blok** na šemi mora da bude **povezan** sa nekim od drugih blokova. Nijedna pozicija ili organizaciona jedinica ne može da bude nezavisna.
6. **Elementi** na organizacionoj šemi treba da budu **proporcionalno veći, prema tome kom hijerahiskom nivou pripadaju**. Značajniji poslovi ili pozicije se predstavljaju simbolima većeg formata ili suboldirani.
7. Fizički raspored izvođenja poslova ili izvršilaca ne bi trebalo da utiče na kompoziciju šeme, **presudna je funkcionalna povezanost**.

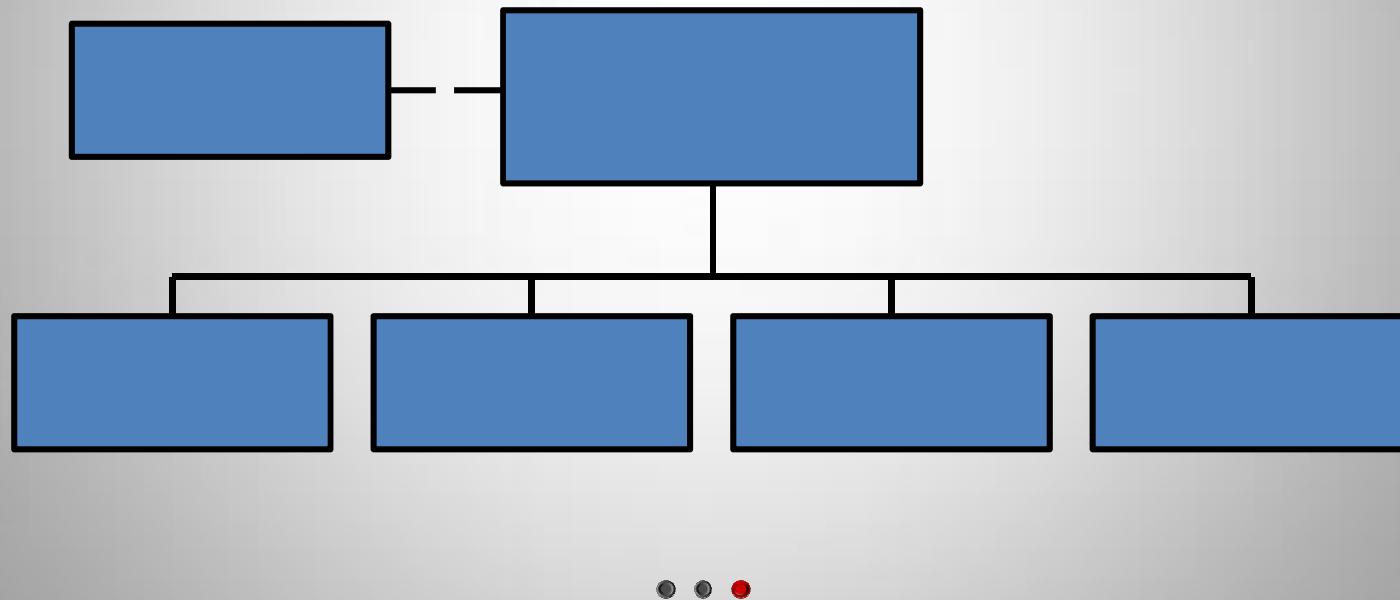
Pravila crtanja organizacionih šema

8. **Linije odnosa** između elemenata mogu biti **pune ili isprekidane**. Linije autoriteta su pune linije koje polaze vertikalno od bloka višeg ranga i ulaze vertikalno ili horizontalno u blok nižeg ranga. Za ostale povezanosti između blokova, koristi se isprekidana linija.

Pravila crtanja organizacionih šema

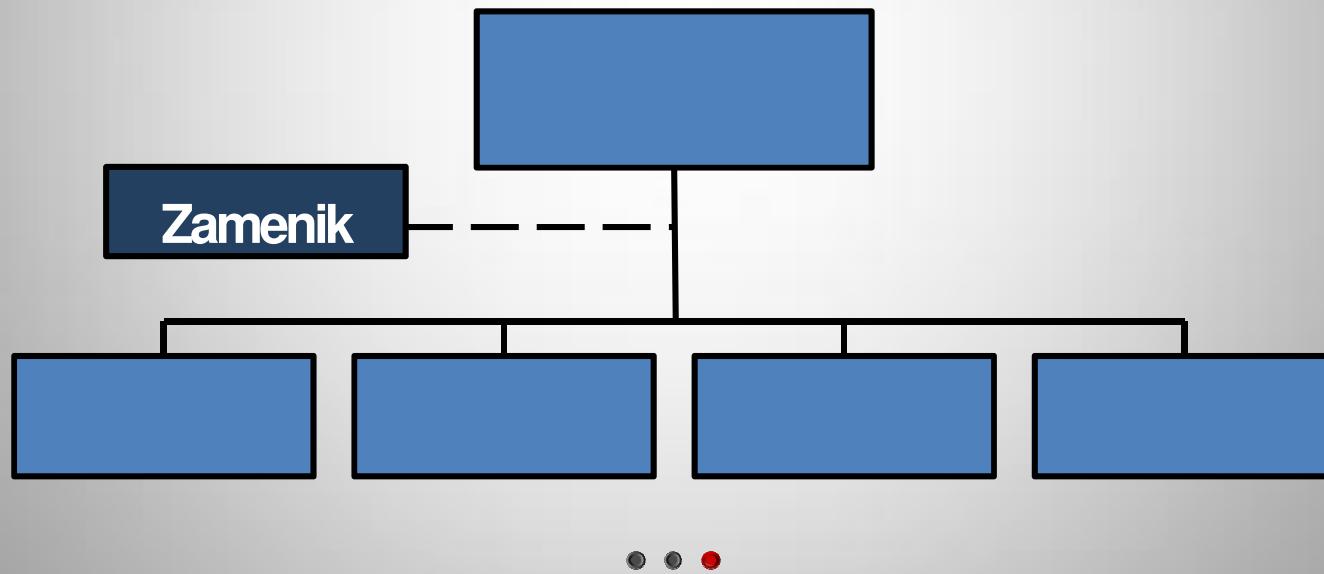
Primer: pomoćne pozicije u organizaciji i savetodavni autoritet

Pravila crtanja organizacionih šema

9. Pozicija zamenika ili pomoćnika može se nacrtati na dva načina.

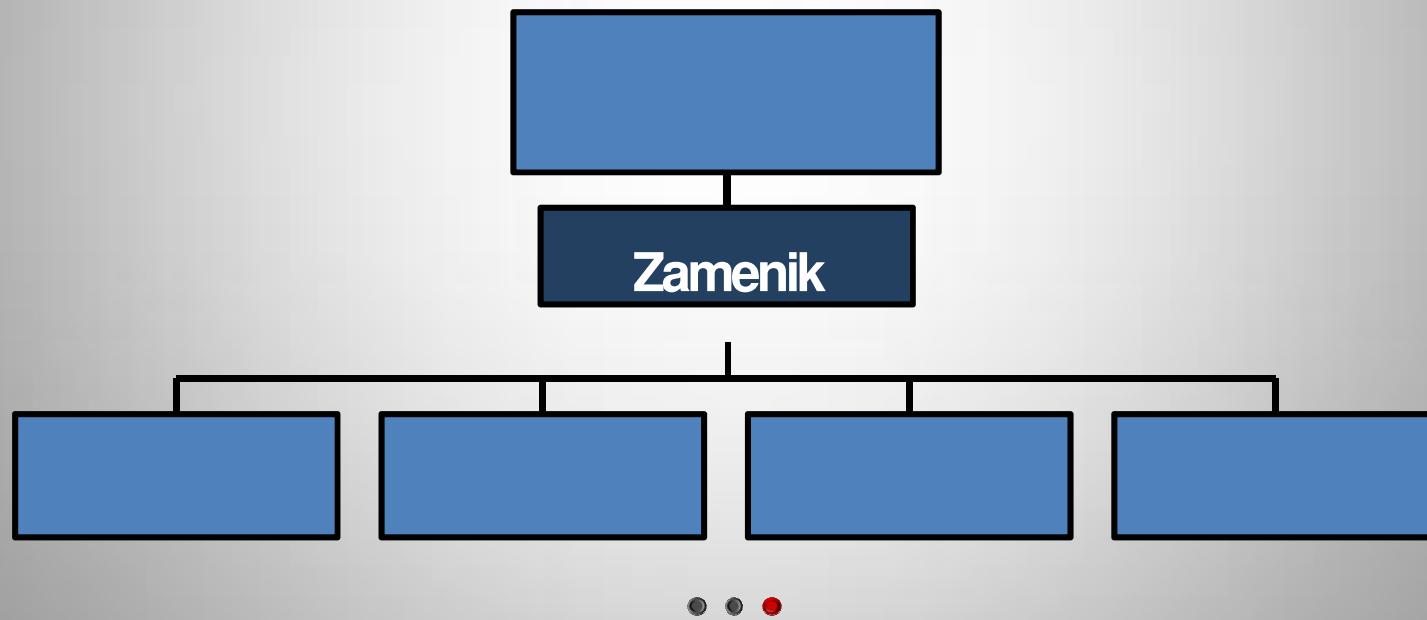
1. Način – Zamenik / Pomoćnik kao savetodavna pozicija

Pravila crtanja organizacionih šema

9. Pozicija zamenika ili pomoćnika može se nacrtati na dva načina.

2. Način –Zamenik / Pomoćnik kao linijski rukovodilac

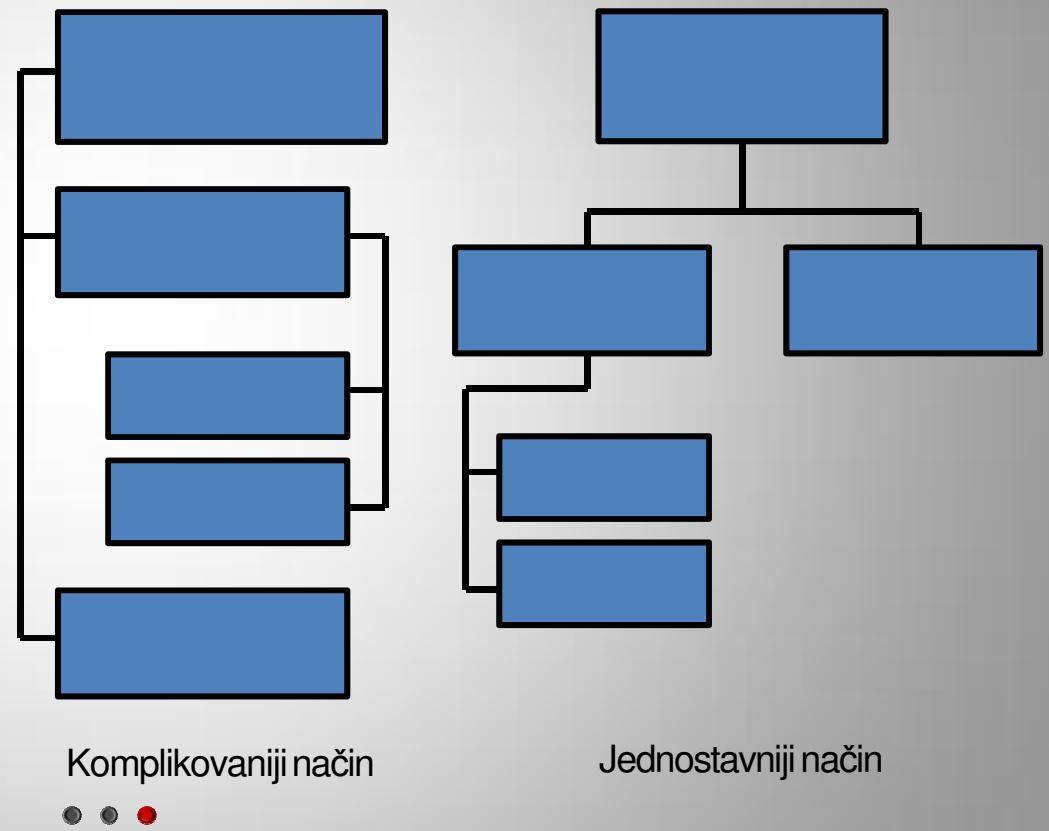
Pravila crtanja organizacionih šema

10. **Jednostavnost** je jedna od osnovnih **pravila grafičkog predstavljanja strukture**.
11. Linije autoriteta **ne treba crtati dijagonalno**.
12. Treba **izbegavati preklapanja linije autoriteta**.

Pravila crtanja organizacionih šema

13. Na šemi treba izbegavati zbumujuće i komplikovane elemente.
- Jednostavnost** organizacione šeme je jedno od osnovnih zahteva crtanja.

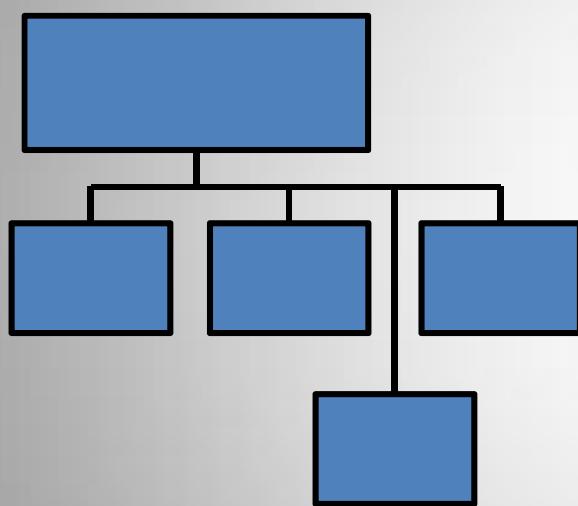

Pravila crtanja organizacionih šema

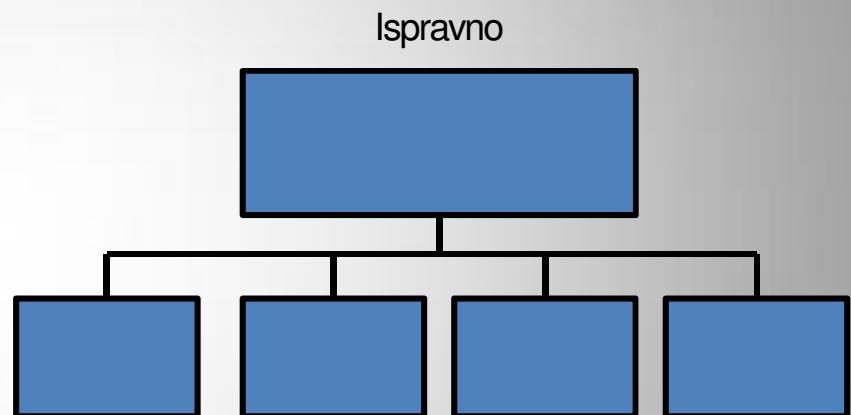
14. Šeme sa previše elemenata treba **dekomponovati na veći broj jednostavnijih šema**, kako bi se očuvala jasnost interpretacije.
15. Organizaciona šema bi trebalo da ima “**vizuelni balans**”, simetrični ili asimetrični. Grafikon koji nije uravnotežen deluje neusklađeno.

Pravila crtanja organizacionih šema

Neispravno

Ispravno

Pravila crtanja organizacionih šema

16. Ako se koriste **različite vrste linija** za prikazivanje blokova i odnosa u strukturi, trebalo bi ih **objasniti u legendi**.
17. Na šemi bi na prikladnom mestu trebalo **staviti datum** poslednjeg ažuriranja ili verziju šeme.

Obuka 2- Organigram: uloge, ovlašćenja i odgovornosti

Nastavaljajući rad sa podacima iz primera 1, nacrtajte ORGANIZACIONU ŠEMU (veoma često se naziva i ORGANIGRAM), koristeći preporuke koje ste danas dobili.

Odredite vođu tima. U timu prodiskutujte i nacrtajte ORGANIGRAM za Vašu organizaciju PRIMER. Vođa tima će prezentovati rezultate vašega rada.

U uvodnom delu, predstaviti sve relevantne polazne podatke kompanije (poželjno sa odgovarajućim slikama) i OBAVEZNO adresu, sa prikazom na GOOGLE MAPS.